
ANNALES
UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA
LUBLIN – POLONIA

VOL. XIV, 2

SECTIO L

2016

Instytut Muzyki Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej

URSZULA BOBRYK, RENATA GOZDECKA, TOMASZ JASIŃSKI

*Niedokończony koncert dla Lublina.
Wspomnienie o Beacie Dąbrowskiej (1960-2016)*

Unfinished Concert for Lublin.

A Remembrance of Beata Dąbrowska (1960-2016)

Wiosną 2016 roku odeszła od nas Profesor Beata Dąbrowska. Dyrygent, pedagog, organizator życia muzycznego – postać niezwykle zasłużona dla lubelskiej kultury muzycznej i Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, która na trwałe wpisała się w muzyczny pejzaż Lublina ostatnich dekad i dokonania polskiej chóralistyki¹. Jej przedwczesna śmierć była dla wielu osób ogromnym zaskoczeniem, zawsze bowiem emanowała energią, optymizmem, dyskretnym uśmiechem, ciepłem. W kręgu rodziny i najbliższych przyjaciół było jednak wiadomo,

¹ Podstawę źródłową niniejszego tekstu tworzą: archiwalne dokumenty Instytutu Muzyki Wydziału Artystycznego Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej, osobiste materiały Beaty Dąbrowskiej, udostępnione przez Jej męża, Dariusza Dąbrowskiego, pisemne i ustne informacje udzielone przez Dariusza Dąbrowskiego, prof. Gabrielę Klauzę, prof. Elwirę Śliwkiewicz-Cisak i mgr Izabelę Urban; zob. także: [biogram] *Prof. UMCS Beata Dąbrowska*, [w:] *Sztuka i edukacja. 1972-2012. 40 lat kształcenia artystycznego na Uniwersytecie Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie*, red. P. Majewski, Lublin 2013, s. 169; [biogram] *Kierownik Zakładu – ad II st. Beata Dąbrowska, prof. nadzw.*, [w:] *10 lat Wydziału Artystycznego UMCS w Lublinie. Artyści UMCS 2007*, red. B. Dąbrowska, R. Gozdecka, A. Popek, Lublin 2007, s. 13; *Międzynarodowe Dni Muzyki Chóralnej*, [w:] *ibid.*, s. 43. Prezentowane w artykule fotografie pochodzą z prywatnych zbiorów Dariusza Dąbrowskiego.

że od ponad dwóch lat zмага się z ciężką chorobą. Dzielnie walcząc, dawała nadzieję, że pozostanie z nami dłużej...

I

Beata Maria Dąbrowska, z domu Makowska, urodziła się 5 stycznia 1960 roku w Lublinie. Uczęszczała do Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I i II stopnia im. Karola Lipińskiego w rodzinnym mieście. W szkole podstawowej uczyła się gry na fortepianie u Heleny Krzanowskiej, natomiast na etapie edukacji licealnej kształciła się w grze organowej u Gabrieli Klauzy. Lubelską szkołę ukończyła w 1978 roku, otrzymując za swój recital organowy ocenę bardzo dobrą². W latach 1978-1982 studiowała w Akademii Muzycznej im. Fryderyka Chopina w Warszawie na Wydziale Wychowania Muzycznego. Jej specjalizacją była dyrygentura chóralna. Naukę dyrygowania pobierała najpierw u prof. Józefa Boka, następnie w klasie prof. Ryszarda Zimaka, kontynuując jednocześnie grę na organach pod kierunkiem prof. Andrzeja Chorościńskiego. Akademię Muzyczną ukończyła w 1982 roku, uzyskując dyplom w zakresie dyrygentury chóralnej.

W roku 1982 poślubiła Dariusza Dąbrowskiego, absolwenta Wydziału Instrumentalnego Akademii Muzycznej w Gdańsku, z którym przez całe życie dzieliła drogę artystyczną.

Bezpośrednio po ukończeniu studiów, w 1982 roku, Beata Dąbrowska została nauczycielem akademickim w Instytucie Wychowania Artystycznego Wydziału Pedagogiki i Psychologii Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie na kierunku Wychowanie Muzyczne (od 2000 roku jest to Instytut Muzyki Wydziału Artystycznego UMCS). Z lubelską uczelnią związała się na stałe i pracowała w niej nieprzerwanie do końca życia. W pierwszym okresie swojej działalności uniwersyteckiej, tj. od 1982 do 1992 roku, była asystentką w Zakładzie Dyrygentury Wokalno-Instrumentalnej, najpierw jako asystent stażysta (1982/1983), potem asystent i starszy asystent.

W 1992 roku uzyskała kwalifikacje pierwszego stopnia z zakresu dyscypliny artystycznej *prowadzenie zespołów wokalnych i wokalno-instrumentalnych*. Przewód kwalifikacyjny przeprowadziła Rada Wydziału Edukacji Muzycznej Akademii Muzycznej im. F. Chopina w Warszawie; promotorem był prof. Ry-

² Program recitalu dyplomowego przedstawiał się następująco: Johann Jakob Froberger – *Tocata a-moll*, Johann Sebastian Bach – *IV Sonata e-moll BWV 528*, *Preludium choralowe „Ich ruf zu dir, Herr Jesu Christ” BWV 639*, *Preludium i fuga C-dur BWV 531*, César Franck – *Preludium, fuga i wariacje h-moll op. 18*, Marian Sawa – *2 Preludia na temat polskich pieśni kościelnych „Anioł pasterzom mówił”, „Bogurodzica, Dziewica”*.

szard Zimak, rolę recenzentów zaś pełnili prof. Lucjan Jaworski i prof. Antoni Szaliński. Koncert kwalifikacyjny odbył się w 1992 roku w gmachu Filharmonii Lubelskiej, a na program złożyły się dzieła *a cappella* pochodzące z różnych epok historycznych, od renesansu po współczesność, oraz Bachowska kantata *Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir*³. Bezpośrednio po uzyskaniu kwalifikacji pierwszego stopnia Beata Dąbrowska została adiunktem w Zakładzie Dyrygentury Wokalno-Instrumentalnej (przekształconego w 2000 roku w Zakład Chóralistyki), weszła też do ówczesnych rad mających pieczę nad Instytutem Wychowania Artystycznego – Rady Naukowej Muzyków i Rady Instytutu Wychowania Artystycznego.

W roku 1999 zdobyła kwalifikacje drugiego stopnia w zakresie *prowadzenia zespołów wokalnych i wokalno-instrumentalnych*. Przewód ten, podobnie jak poprzedni, przeprowadziła Rada Wydziału Edukacji Muzycznej warszawskiej Akademii Muzycznej, a recenzentami byli: prof. Kazimierz Górski, prof. dr Jerzy Kurcz i prof. Ryszard Zimak. Koncert kwalifikacyjny – odbył się on w 1998 roku w lubelskiej Bazylice oo. Dominikanów – miał charakter monograficzny. Na jego program złożyły się wokalne i wokalno-instrumentalne psalmy Feliksa Mendelssohna-Bartholdy'ego⁴. Naukową część przewodu stanowił wykład pod tytułem *Wybrane zagadnienia wykonawcze w psalmach Feliksa Mendelssohna*. Cztery lata później – w 2003 roku – Beata Dąbrowska otrzymała stanowisko profesora nadzwyczajnego UMCS, a w 2004 roku objęła kierownictwo Zakładu Dydaktyki Muzycznej.

W 2005 roku została dyrektorem Instytutu Muzyki UMCS. Funkcję tę sprawowała do końca życia, łącząc ją z różnorodną, bardzo intensywną aktywnością uniwersytecką. W latach 2005-2016 wchodziła w skład Komitetu Redakcyjnego „Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio L, Artes”. Od 2010 do 2014 roku była członkiem Uczelnianego i Wydziałowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Pracowała nad nowymi programami studiów muzycznych; z tej racji należała do kilku zespołów wydziałowych i instytutowych powołanych w celu

³ Na program tego koncertu złożyły się następujące pozycje: Orlando di Lasso – *Jubilate Deo*, William Byrd – *Ave verum corpus*, Andrzej Hakenberger – *Exsultate justi in Domino*, Guillaume Bouzignac – *In pace, in idipsum, Alleluja, venite amici*, Michael Haydn – *Tenebrae factae sunt*, Johannes Brahms – *Waldesnacht*, Sergiusz Rachmaninow – *Bohorodice, Diwo, radujsia*, Francis Poulenc – *La blanche neige*, Claude Debussy – *Dieu! Qu'il la fait bon regarder*, Józef Świder – *Pieśń (Czego chcesz od nas, Panie)*, Andrzej Koszewski – *Pax hominibus*, Johann Sebastian Bach – *Kantata „Aus der Tiefen rufe ich, Herr, zu dir”* BWV 131.

⁴ Program tego koncertu obejmował następujące utwory Feliksa Mendelssohna-Bartholdy'ego: Psalm nr 2 op. 78 nr 1 *Warum toben die Heiden* (na głosy solowe i 2 chóry mieszane *a cappella*), Psalm nr 43 op. 78 nr 2 *Richte mich, Gott* (na głosy solowe i dwa chóry mieszane *a cappella*), Psalm nr 22 op. 78 nr 3 *Mein Gott, warum hast du mich verlassen* (na głosy solowe i dwa chóry mieszane *a cappella*), *Verleih uns Frieden gnädiglich* (na chór mieszany i zespół kameralny), Psalm 42 op. 42 *Wie der Hirsch schreit nach frischem Wasser* (na sopran solo, chór i orkiestrę).

przeprowadzenia zmian strukturalno-programowych w Instytucie Muzyki i na Wydziale Artystycznym. W latach 2010-2014 zaangażowała się w realizację unijnego projektu „Profesjonalizm w edukacji. Przygotowanie i realizacja nowego programu praktyk pedagogicznych na Wydziale Artystycznym UMCS”, w ramach którego – wspólnie z utworzonym do urzeczywistnienia tego projektu zespołem – opracowała program praktyk dla studentów Instytutu Muzyki; prowadziła również warsztaty wymiany doświadczeń dla uczestniczących w projekcie studentów oraz wykłady dla nauczycieli lubelskich szkół⁵. W 2003 roku, zaproszona przez Katedrę Muzyki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, uczestniczyła w konferencji naukowej „Sztuka muzyczna w kształceniu uniwersyteckim”, podczas której wystąpiła z referatem *Propozycje nowych rozwiązań w kształceniu muzycznym na uniwersytecie*. W 2013 roku wzięła udział w Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej „Konteksty animacji kultury muzycznej” zorganizowanej przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy.

Przez lata pracy akademickiej, zarówno w czasie piastowania funkcji dyrektorskiej, jak i w okresie wcześniejszym, podejmowała się wielu różnych zadań związanych z życiem Uczelni i Wydziału: była członkiem Rady Instytutu Muzyki i Rady Wydziału Artystycznego, opiekunem roczników studentów, przewodniczącą i egzaminatorem komisji rekrutacyjnej przy egzaminach wstępnych, przewodniczącą Wydziałowej Komisji Wyborczej, kuratorem Zakładu Muzykoterapii i Edukacji Muzycznej, uczestnikiem zespołu do opracowania nowych siatek zajęć dla specjalności na kierunku Edukacja Artystyczna w zakresie sztuki muzycznej; wielokrotnie też układała programy nauczania, m.in. *dyrygentury chóralnej, czytania partytur, literatury chóralnej*.

W ciągu prawie trzydziestopięcioletniej pracy pedagogicznej prowadziła kilka przedmiotów: *czytanie partytur, zespół wokalny, metodykę prowadzenia zespołu wokального, Chór Mieszany Instytutu Wychowania Artystycznego, dyrygenturę chóralną i literaturę chóralną*. W latach dziewięćdziesiątych – w ramach zajęć z chóru – trzykrotnie przygotowała Chór IWA do prezentacji dzieł wokально-instrumentalnych. Głównym przedmiotem Jej dydaktyki, zwłaszcza po uzyskaniu kwalifikacji drugiego stopnia, była *dyrygentura chóralna*, wieńczona egzaminem w formie publicznego koncertu. Niejednokrotnie też Profesor Beata Dąbrowska recenzowała prace magisterskie, a w ostatnich latach zaangażowała się w kształcenie kadry pedagogicznej na poziomie podyplomowym: została promotorem

⁵ Rezultatem uczestnictwa w tym projekcie był również artykuł: B. Dąbrowska, *Specyficzne relacje i zależności między współwykonawcami dzieła wokально-instrumentalnego*, [w:] *Wieloaspektowe działania muzyczne we współczesnej rzeczywistości kulturowej*, red. R. Gozdecka, Lublin 2014, s. 55-62.

przewodu doktorskiego mgr Izabeli Urban⁶ i recenzentem w przewodzie doktorskim mgr Joanny Makijonko⁷.

II

Drugim, równie ważnym obok Uniwersytetu polem aktywności Beaty Dąbrowskiej była działalność artystyczna. W 1987 roku założyła wraz z mężem Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie, którego była dyrygentką nieprzerwanie przez niemal trzydzieści lat, do ostatnich dni życia. Z Chórem Kameralnym dała ponad trzysta koncertów *a cappella* i liczne koncerty muzyki wokально-instrumentalnej, zarówno w Polsce, jak i za granicą, nagrała dwie płyty (*Kolędy w Bazylice Dominikanów* 2007, *Krzyżu święty nade wszystko* 2009) i materiał telewizyjny (dla programu *Kolędy Czas*, TVP Lublin 2008). W kręgu Jej zainteresowań repertuarowych znajdowały się – obok pozycji bardzo dobrze ugruntowanych w tradycji interpretacyjnej – rzadko wykonywane utwory wokально-instrumentalne przeznaczone na różne składy wykonawcze. Miała w swoim dorobku kilka lubelskich prawykonań, m.in.: *A Little Jazz Mass* Boba Chilcotta, *Missa Luba* Guido Haazena, *Via Crucis* Ferenc Liszta, *Missa Claromontana* Mariana Sawy. Z Chórem Kameralnym wyjeżdżała na koncerty, festiwale i konkursy do innych krajów: na Białoruś (wówczas Republika Białoruska ZSRR, 1988), do Francji (1990), Szwajcarii (1990, 1995), Szwecji (1991), Austrii (1993, 1994), Niemiec (1996, 2001), na Węgry (1999), do Chorwacji (2004) i Belgii (2010). Zdobywała nagrody i wyróżnienia na Ogólnopolskim Turnieju Chórów „Legnica Cantat”, Festiwalu Pieśni o Morzu w Wejherowie, Festiwalu Barbórkowym Chórów Studenckich we Wrocławiu, Internationaler Mendelssohn Chorwettbewerb w Dautphetal w Niemczech, Międzynarodowym Festiwalu Chórów Kolędniczych w Terespolu, Festiwalu Pieśni Chóralnej „Kolędy i Pastoralki” w Myślenicach. Wśród dzieł wokально-instrumentalnych, które zabrzmiały pod Jej batutą, znalazły się, m.in.: Giovanniego Battisty Pergolesiego *Stabat Mater*, Františka Tůmy *Stabat Mater*, Josepha Haydna *Missa brevis St. Joannis de Deo*, Wolfganga Amadeusza Mozarta *Missa solemnis C-dur* (KV 337), Gioacchina Rossiniego *Petite messe solennelle*, Ariela Ramíreza *Misa Criolla*.

⁶ Otwarcie przewodu doktorskiego mgr Izabeli Urban nastąpiło w 2013 roku na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie; tytuł przygotowywanej dysertacji: *Muzyka średniowiecza i renesansu w repertuarze młodzieżowych zespołów wokalnych. Studium problemów wykonawczych na podstawie wybranych utworów*.

⁷ Otwarcie przewodu doktorskiego mgr Joanny Makijonko miało miejsce w 2015 roku na Wydziale Sztuki Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Wielokrotnie przygotowywała swój zespół do współpracy z innymi wykonawcami (orkiestrami, chórami, solistami), zwłaszcza przy prezentacji większych form wokalnie-instrumentalnych, zarówno religijnych, jak i świeckich. Były to m.in.: *Magnificat*, *Passion unseres Herrn Jesu Christi nach dem Evangelisten Matthäus* i *Weihnachts-Oratorium* Johanna Sebastiana Bacha, oratoria *Messiah* i *Susanna* Georga Friedricha Händla, *Die Schöpfung* Josepha Haydna, *Requiem d-moll*, *Msza C-dur „Koronacyjna”* KV 317 i *Wielka Msza c-moll* KV 427 Wolfganga Amadeusza Mozarta, *IX Symfonia* Ludwiga van Beethovena, opery *Flis* i *Straszny dwór* Stanisława Moniuszki, *Ein deutsches Requiem* Johannes Brahmsa, *Requiem* Gabriela Fauré, *Messa di Gloria* Giacomo Pucciniego, *Stabat Mater* Karola Szymanowskiego. Przygotowywany przez nią Chór prowadziło wielu dyrygentów, zarówno rodzimych, jak i obcych⁸. Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego był też głównym wykonawcą obu Jej koncertów kwalifikacyjnych.

W przeciągu całego okresu swojego istnienia zespół Beaty Dąbrowskiej bardzo często zaznaczał swoją obecność w życiu muzycznym Lublina. Występował z okazji uroczystości państwowych, patriotycznych, religijnych, jubileuszy, rocznic, podczas mszy świętych (w Archikatedrze Lubelskiej, kościele Braci Mniejszych Kapucynów, kościele Matki Bożej Królowej Polski, kościele Pobrygidzkim, kościele św. Michała Archanioła, kościele Świętej Rodziny, kościele św. Pawła, kościele św. Józefa i innych świątyniach), prezentował koncerty monograficzne (kolędowe, pasyjne), wielokrotnie włączał się w odbywające się w Lublinie cykliczne przedsięwzięcia ogniskujące się wokół muzyki chóralnej, m.in.: *Ars Chori*, *Bliżej Żłóbka*, „*Ciemna Jutrznia*”, Festiwal „*Tempus Paschale*”, Jesienne Spotkania Chórów, Międzynarodowe Dni Muzyki Chóralnej, Spotkania Chórów Akademickich, Triduum Cecyliańskie, Wielkopostne Śpiewanie, Wiosenne Spotkania Chórów; zasilał też inicjatywy wspomagające działalność charytatywną, biorąc udział w koncertach na rzecz Hospicjum Dobrego Samarytanina w Lublinie czy Charytatywnego Stowarzyszenia Niesienia Pomocy Chorym Uzależnionym od Alkoholu „*Nadzieja*”. Występował głównie w Lublinie, i to nasze miasto zawdzięcza mu najwięcej, jakkolwiek niejednokrotnie śpiewał również w innych ośrodkach, m.in.: w Gdańsku, Grudziądzu, Olsztynie, Toruniu, Wrocławiu, Zakopanem.

⁸ Chórem Kameralnym – we współdziałaniu z innymi wykonawcami – dyrygowali: Andrzej Affeltowicz, Urszula Bobryk, Marcel Corneloup, Wojciech Czepiel, Fernando Eldoro, Kazimierz Górski, Fritz Hinterdorfer, Anna Janosz, Jerzy Kosek, Agnieszka Kreiner, Elżbieta Krzemińska, Bogusław Madey, Monika Mielko-Remiszewska, Krzysztof Missona, Tomasz Momot, Michał Nesterowicz, Maciej Niesiołowski, Zygmunt Rychert, Przemysław Stanisławski, Gothard Stier, Włodzimierz Szymański, Aleksander Tracz, Uwe Weger, Tadeusz Wicherek, Piotr Wijatkowski, Tadeusz Wojciechowski, Ryszard Zimak.

Fot. 1. Beata Dąbrowska (2010).

Fot. 2. Beata Dąbrowska
(grudzień 2008).

Fot. 3. Podczas koncertu w ramach przewodu
kwalifikacyjnego pierwszego stopnia (1992).

Fot. 4. Na uroczystościach nadania Lubelskiej Nagrody Jakości (październik 2005), od lewej: Beata Dąbrowska, Elżbieta Skrzypek, Urszula Bobryk.

Fot. 5. Jury Wojewódzkiego Konkursu „Muzyka dawna w Lublinie” w Trybunale Koronnym (październik 2011), od lewej: Andrzej Nikodemowicz, Agata Kusto, Beata Dąbrowska.

Fot. 6. Jurorzy Międzynarodowych Spotkań Chóralnych w Chełmie (2000), od lewej: Jan Węcowski, Beata Dąbrowska, Danuta Bałka-Kozłowska, Kazimierz Górski.

Fot. 7. W Piotrawinie (wrzesień 2012).

III

Wypełniając liczne obowiązki uniwersyteckie i utrzymując intensywną aktywność Chóru Kameralnego Towarzystwa Muzycznego⁹, Beata Dąbrowska angażowała się w wiele innych inicjatyw na niwie lubelskiej kultury muzycznej, związanych z edukacją, życiem koncertowym, stroną organizacyjną wydarzeń artystycznych i społeczno-kulturalnych; równocześnie – na różnych etapach swojej muzycznej drogi – starała się o rozwijanie i doskonalenie własnych umiejętności.

W roku szkolnym 1982/1983 uczyła w Szkole Muzycznej I i II stopnia im. Tadeusza Szeligowskiego w Lublinie, w której była korepetytorem i akompaniatorem Chóru Szkoły Muzycznej I stopnia, a także nauczycielem przedmiotów *kształcenie słuchu* i *audycje muzyczne*. W latach 1982-1989 pracowała w Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej im. Karola Lipińskiego w Lublinie, najpierw jako akompaniator (1982-1983), nauczyciel gry na organach (1983) i gry na fortepianie (1983-1984), potem jako nauczyciel przedmiotów teoretyczno-muzycznych (1984-1989). Równolegle była korepetytorem Chóru Akademickiego Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego (1982-1984), następnie (1985-1986) dyrygentem Chóru Akademii Medycznej w Lublinie, z którym wyjeżdżała do Bułgarii (1985) i Francji (1986). W latach 1988-1990 doskonaliła warsztat dyrygencki w Podyplomowym Studium Chórmistrzowskim Akademii Muzycznej im. Feliksa Nowowiejskiego w Bydgoszczy, które ukończyła w 1990 roku¹⁰.

W 1995 roku, pragnąc popularyzować śpiew chórny w rodzinnym mieście, powołała do życia festiwal Międzynarodowe Dni Muzyki Chóralnej. Sprawowała kierownictwo artystyczne sześciu jego edycji (1995-2006). Celem festiwalu była prezentacja osiągnięć artystycznych chórów lubelskich i zawiązanie szerszej współpracy z zespołami zagranicznymi, przyjeżdżającymi głównie z miast partnerskich Lublina. Spośród wydarzeń Międzynarodowych Dni Muzyki Chóralnej należy wspomnieć wykonanie nieprezentowanej wcześniej w Lublinie *Messa di Gloria* Giacoma Pucciniego (1999); w koncercie tym wzięły udział cztery chóry

⁹ Szerzej o pracy Beaty Dąbrowskiej w Instytucie Muzyki UMCS i Jej działalności z Chórem Kameralnym Towarzystwa Muzycznego piszą w niniejszym numerze: R. Gozdecka, *Dydaktyka uniwersytecka Beaty Dąbrowskiej. Przywołania chwil minionych* (s. 25-46); T. Jasiński, *Nasza „Dyrekcja”. Profesor Beata Dąbrowska w mojej pamięci* (s. 47-58); P. Wołoch, *Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego w Lublinie. Beata Dąbrowskiej dzieło życia* (s. 59-117).

¹⁰ Wykładowcami Podyplomowego Studium Chórmistrzowskiego byli wówczas: prof. Stanisław Krukowski, prof. Józef Świder, prof. Jerzy Zabłocki, doc. Henryk Blacha, doc. Jadwiga Gałęska-Tritt, mgr Zbigniew Ciuraba, mgr Cecylia Hanzelawicz, mgr Wiesława Krodkiewska, mgr Grażyna Ney.

(wśród nich Chór Kameralny Towarzystwa Muzycznego) i Orkiestra Filharmonii Lubelskiej. Trzeba podkreślić, że na przestrzeni lat podczas Międzynarodowych Dni Muzyki Chóralnej pojawiło się wiele zespołów z Lublina i naszego regionu oraz – odpowiednio do naczelnej formuły festiwalowej – kilkanaście chórów zagranicznych, co w istotnym stopniu wzbogacało życie muzyczne miasta i wydatnie przyczyniło się do rozpowszechnienia muzyki chóralnej.

W latach 1998-2006 Beata Dąbrowska – jako dyrektor artystyczny i działacz społeczny lubelskiego oddziału Polskiego Związku Chórów i Orkiestr – organizowała cykliczne koncerty chóralne na terenie Lublina. Uczestniczyła też jako juror i ekspert w festiwalach oraz konkursach związanych ze śpiewem i muzyką chóralną, m.in. trzykrotnie na Ogólnopolskim Festiwalu Piosenki Religijnej „Żakeria”, Festiwalu Piosenki Autorskiej i Literackiej „Capowisko 94” czy Konkursie Chórów Szkolnych. Prowadziła ponadto zajęcia z emisji głosu na kursach organizowanych przez Wojewódzki Ośrodek Metodyczny w Lublinie oraz szkolenia dla dyrygentów chórów w ramach Ogólnopolskiego programu rozwoju chórów szkolnych „Śpiewająca Polska”. W roku 2013 wzięła udział w mikroprojekcie „Mistrzowska edukacja muzyczna dla muzyków orkiestrowych polsko-ukraińskiego pogranicza”, stanowiącego część projektu parasolowego „Wspólne inicjatywy kulturalne społeczności lokalnych obszaru polsko-ukraińskiego pogranicza” (jako segmentu „Programu Współpracy Transgranicznej Polska – Białoruś – Ukraina” 2007-2013).

Wielokrotnie uczestniczyła w sympozjach i seminariach poświęconych muzyce chóralnej, m.in.: Międzynarodowym Sympozjum „Muzyka Chóralna Krajów Nadbałtyckich i Miast Hanzeatyckich” (Gdańsk 1997), Seminarium „Chorał Gregoriański” przy Ogólnopolskim Turnieju Chórów „Legnica Cantat” (Legnica 1998), Seminarium dla Dyrygentów Chórów przy Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Sakralnej „Gaude Mater” (Częstochowa 2001, 2002), V Międzynarodowym Sympozjum Muzyki Chóralnej „Barwy narodowe w romantycznej muzyce chóralnej” (Gdańsk 2001), VI Międzynarodowym Sympozjum Muzyki Chóralnej „Wpływ kultury poszczególnych narodów na muzykę chóralną” (Gdańsk 2003)¹¹.

Jako działacz lubelskich społecznych organizacji pozarządowych – Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego (od 1987) i Stowarzyszenia Orkiestra Trybunału Koronnego (od 2010) – uczestniczyła w kilkanastu projektach artystycznych realizujących zadania publiczne z zakresu kultury i sztuki, które wcielano w życie po konkursach ogłaszanych przez Prezydenta Miasta Lublin.

¹¹ Podczas wspomnianych sympozjów i seminariów prelekcje głosili i prowadzili zajęcia oraz warsztaty, m.in.: Marek Dyżewski, Eric Ericson, Uwe Gronostay, Denis Hansel, Ruth Holton, Stanisław Krawczyński, Ireneusz Łukaszewski, Jan Łukaszewski, Grażyna Ney, Ewa Obniska, ks. Ireneusz Pawlak, Antoni Poszkowski, Hans Schanderl, ks. Kazimierz Szymoniuk, ks. Robert Tyrała.

W ramach tych inicjatyw wystąpiła z Chórem Kameralnym w kilku koncertach, czuwając równocześnie nad ich stroną organizacyjną. Były to m.in.: koncert oratoryjny „Pamięci Ojca Świętego Jana Pawła II” w szóstą rocznicę śmierci (2011), koncert oratoryjno-symfoniczny „Muzyka Mozarta w Wirydarzu Dominikanów” (2012), koncert oratoryjny „Kantaty Jana Sebastiana Bacha” (2014).

Za oddaną, niezwykle wartościową pracę artystyczną, uniwersytecką i organizatorską Beata Dąbrowska była wielokrotnie nagradzana. Wśród nagród i odznaczeń, jakimi ją uhonorowano, są: Zasłużony Działacz Kultury od Ministra Kultury i Sztuki (1993), Brązowy Krzyż Zasługi (1997), Srebrna Odznaka Honorowa za zasługi dla pracy społecznej od Lubelskiego Oddziału Polskiego Związku Chórów i Orkiestr (1997), Medal Wojewody Lubelskiego w uznaniu zasług wniesionych w rozwój województwa lubelskiego (1997), Nagroda Prezydenta Miasta Lublin za działalność artystyczną i społeczną (2001), Złota Odznaka Honorowa Polskiego Związku Chórów i Orkiestr (2002), Złota Odznaka Towarzystwa Muzycznego im. Henryka Wieniawskiego (2002), Indywidualna Nagroda Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej (2007, 2010, 2011, 2013), Złota Odznaka Polskiego Związku Chórów i Orkiestr (2008), Złota Odznaka Polskiego Związku Chórów i Orkiestr z laurem (2012), Srebrny Krzyż Zasługi (2013). Otrzymała także liczne dyplomy, podziękowania i listy gratulacyjne, m.in. od Prezydenta Miasta Lublin, Wojewody Lubelskiego, Marszałka Województwa Lubelskiego, Prezesa Polskiego Związku Chórów i Orkiestr w Lublinie, Dyrektora Towarzystwa Muzycznego im. H. Wieniawskiego. Stanowiły one wyraz wdzięczności za działalność Chóru Kameralnego Towarzystwa Muzycznego, utworzenie Międzynarodowych Dni Muzyki Chóralnej, formowanie kulturalnego wizerunku Lublina oraz promowanie kultury polskiej w kraju i za granicą.

Od jesieni 2013 roku Profesor Beata Dąbrowska ciężko chorowała. Po długich cierpieniach zmarła 14 marca 2016 roku w Lublinie. Pochowana została w rodzinnym mieście na cmentarzu przy ulicy Lipowej. Pomnik nagrobny zdobi wygrawerowany fragment *Lacrimosy* z *Requiem* Verdiego – ostatniego dzieła, jakie przygotowywała ze swoim Chórem.

Była osobą skromną, wierną własnym ideałom, kochającą ludzi. Przez lata pracy na Uniwersytecie gromadziła wokół siebie grono oddanych przyjaciół, niemal rodzinę, z którą dzieliła również prywatne troski i radości. W Instytucie Muzyki drzwi Jej dyrektorskiego gabinetu stały zawsze otworem dla wszystkich pracowników, studentów, którzy potrzebowali rady i pomocy. Szczerze i zawsze

z największą życzliwością sekundowała naszym działaniom artystycznym i naukowym, stale nas mobilizowała. Z Dariuszem – miłością swego życia – tworzyła wspaniałe małżeństwo, które przeżyło ze sobą trzydzieści cztery lata. Zespolone wielkim uczuciem, pasją śpiewu, wspólnotą Chóru Kameralnego. Oboje razem z córką Aleksandrą – której przekazali miłość do muzyki i talent – stworzyli niezwykłą, kochającą się rodzinę; nierozłączną, wspierającą się we wszystkich chwilach.

Kochana Beatko, na zawsze pozostaniesz w naszej pamięci!

SUMMARY

Professor Beata Dąbrowska – a conductor, teacher, and organizer of musical life, highly merited for Lublin's musical culture and Maria Curie-Skłodowska University (UMCS) – died on 14th March 2016. She was born on 5th January 1960 in Lublin, She attended the Karol Lipiński Music School in Lublin, and then studied at the Frederic Chopin Music Academy in Warsaw, from which she graduated in 1982 and received a Master of Music Degree in Choral Conducting. From 1982 until the end of her life she worked at the Institute of Music, Maria Curie-Skłodowska University (until 2000 it was the Institute of Arts Education). In 1992 she received the first-grade qualification (today – a PhD equivalent) in the artistic discipline of *conducting vocal and vocal-instrumental groups*; in 1999 she received her second-grade qualification (now – a postdoctoral degree: Habilitated Doctor). In 2003 she was appointed Associate Professor of UMCS. In 2005 she became Head of the Institute of Music. She held this function till her death, combining it with multiple academic activities. At the same time she pursued her artistic activity. In 1987, together with her husband Dariusz Dąbrowski, she founded the Chamber Choir of the Henryk Wieniawski Music Society of Lublin, whose conductor she was for almost 30 years. She and the Choir gave several dozen vocal-instrumental concerts and over 300 concerts a cappella; they took part in many festivals and competitions in other countries and won awards and honors. Most often she performed in Lublin at religious and official state ceremonies, various jubilees, or anniversaries; many times she took part in Lublin concert series (inter alia *Ars Chori*, *Spotkania Chórów Akademickich* [Meetings of Academic Choirs]), she also gave concerts in other towns (e.g. in Gdańsk, Grudziądz, Olsztyn, Toruń, Wrocław). She was engaged in many initiatives of Lublin's music culture and, at the same time, she improved her skills (in 1990 she completed *Podyplomowe Studium Chórmistrzowskie* [Postgraduate Choirmaster Training Program at the Feliks Nowowiejski Academy of Music in Bydgoszcz]). In 1995 she initiated in Lublin *Międzynarodowe Dni Muzyki Chóralnej* (International Days of Choir Music). She organized concerts in Lublin for many years. She was awarded many times for her dedicated and invaluable work, the formation of Lublin's cultural image, and for the promotion of Polish culture in Poland and abroad.